

# مسئله‌ای است

تحولات جنگ ایران و اسرائیل / نبی موانع بر روی  
دیگه‌های علی بن ابی‌طالب / و پانچ‌های سحر

شماره پنجم / نیمه اول تیر

پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقر العلوم علیه السلام

کارگروه است و تمدن



اداره کل آیدان و مذاهب  
مسئولین تبلیغات اسلامی



اداره کل آیدان و مذاهب  
مسئولین تبلیغات اسلامی

## درآمد

درگیری میان جمهوری اسلامی ایران و رژیم صهیونیستی، که دهه‌ها به صورت غیرمستقیم ادامه داشته است، از تاریخ ۱۲ ژوئن ۲۰۲۵ وارد مرحله‌ای جدید و بی‌سابقه شد. این دوره ده روزه شاهد تشدید چشمگیر تنش‌ها بود که از رویارویی‌های غیرمستقیم به تقابل نظامی مستقیم و آشکار تبدیل شد و با دخالت صریح و بی‌سابقه آمریکا، ابعاد پیچیده‌تری به خود گرفت. این تحولات، نه تنها تعادل سنتی وحشت در منطقه را برهم زد، بلکه نگرانی‌های عمیقی را در مورد پتانسیل بروز یک جنگ منطقه‌ای گسترده‌تر و فاجعه‌بارتر به وجود آورده است. هدف از این بولتن، ارائه یک تحلیل جامع و مستند از رویدادهای کلیدی این دوره حساس است.

این گزارش به تبیین دیدگاه‌های مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه‌ای (حفظه الله)، بررسی دقیق مواضع مختلف اتخاذ شده توسط بازیگران دولتی و غیردولتی، و ارائه پاسخ‌های قرآنی به پرسش‌ها و تردیدهای رایج در مورد این بحران می‌پردازد. همچنین، در این نوشتار بیانیه‌ها و دیدگاه‌های علمای برجسته اهل سنت در دفاع از ایران و محکومیت حملات اسرائیل مورد تحلیل قرار خواهد گرفت. این تحلیل تلاش می‌کند تا با رویکردی عمیق و مبتنی بر شواهد، درک جامع‌تری از پیامدهای ژئوپلیتیکی گسترده‌تر این درگیری برای منطقه و کشورهای استعمارگر را فراهم آورد.

## بیانات مقام معظم رهبری پیرامون جنایات اسرائیل



رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی تلویزیونی ضمن تمجید از رفتار متین، شجاعانه و وقت‌شناسانه ملت ایران در قضیه اخیر تهاجم ابلهانه و خبث‌آمیز دشمن صهیونی، آن را نشانه رشد ملت و قوام عقلانیت و معنویت دانستند و تأکید کردند: «ملت ایران در مقابل جنگ تحمیلی محکم می‌ایستد»



همچنان که تا حالا ایستاده - در مقابل صلح تحمیلی (هم) محکم می ایستد. ملت ایران در مقابل تحمیل، تسلیم هیچ کس نمی شود.<sup>۱</sup>

ایشان همچنین با اشاره به اظهارات تهدیدآمیز و سخیف رئیس جمهور آمریکا تصریح کردند: افراد باخردی که ایران و ملت و تاریخ ایران را می شناسند هیچگاه با زبان تهدید با این ملت سخن نمی گویند؛ زیرا ملت ایران تسلیم شدنی نیست و آمریکایی ها بدانند هرگونه ورود نظامی آمریکا، بدون تردید با صدمه جبران ناپذیری برای آنها همراه خواهد بود.

رهبر انقلاب در ابتدای این پیام، با تمجید از حرکت عظیم ملت ایران در راهپیمایی روز غدیر و همچنین اجتماعات و راهپیمایی های روزهای اخیر، به ویژه بعد از نماز جمعه، به حرکت زیبا و پر معنای بانوی مجری تلویزیون در مقابل حمله دشمن اشاره کردند و گفتند: تکبیر گفتن و نشانه قدرت ملت را به همه دنیا ارائه کردن، حادثه ای تاریخی و بسیار با ارزش بود.

حضرت آیت الله خامنه ای با اشاره به شرایط زمانی که تهاجم ابلهانه و خبثت آمیز رژیم صهیونیستی در آن روی داد، افزودند: این حادثه زمانی رخ داد که مسئولان ما سرگرم مذاکره غیرمستقیم با آمریکا بودند و هیچ نشانه ای از حرکت تند و نظامی و سخت از جانب ایران وجود نداشت.

۱. دومین پیام تلویزیونی خطاب به ملت ایران در پی تهاجم رژیم صهیونی، ۱۴۰۴/۳/۲۸

سپس بر این مطلب تأکید کردند که از ابتدا حدس زده می‌شد که آمریکا در این حرکت خباثت‌آمیز رژیم صهیونی دخالت داشته باشد که با اظهارات اخیر مقامات آمریکایی، این حدس روزبه‌روز تقویت می‌شود.

وی با بیان اینکه ملت ایران در مقابل جنگ تحمیلی و صلح تحمیلی و هرگونه تحمیل، محکم می‌ایستد گفتند: من از صاحبان فکر و بیان و قلم، به‌خصوص مرتبطین با افکار عمومی جهانیان، انتظار دارم این معانی و مفاهیم را تبیین کنند و اجازه ندهند دشمن با تبلیغات فریب‌کارانه خود، حقیقت را دگرگون جلوه دهد. ایشان در ادامه با تأکید بر اینکه دشمن صهیونی مرتکب اشتباه و جنایت بزرگی شده است، خاطرنشان کردند: دشمن صهیونی باید مجازات شود و الان در حال مجازات شدن است و مجازاتی که ملت ایران و نیروهای مسلح برای این دشمن خبیث انجام دادند و در حال انجام آن هستند و برای آینده نیز برنامه دارند، مجازات سختی است که او را دچار ضعف کرده است؛ و همین که دوستان آمریکایی آنها وارد صحنه می‌شوند، نشانه ضعف و ناتوانی رژیم صهیونیستی است.

رهبر انقلاب همچنین با اشاره به اظهارات تهدیدآمیز و سخیف رئیس جمهور آمریکا افزودند: رئیس جمهور آمریکا در اظهاراتی غیرقابل قبول، صریحاً از ملت ایران می‌خواهد که تسلیم شوند؛ اولاً به آنها می‌گوییم تهدید را برای کسانی انجام دهید که از تهدید می‌ترسند؛ نه ملت ایران که معتقد به آیه شریفه «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»<sup>۱</sup> است و تهدید هیچ‌گاه در رفتار و اندیشه این ملت تأثیر نمی‌گذارد. ثانیاً گفتن این حرف به ملت ایران که بیایید تسلیم شوید، حرف عاقلانه‌ای نیست و افراد باخردی که با ملت ایران و تاریخ آن آشنا هستند، هیچ‌گاه چنین حرفی را بر زبان جاری نمی‌کنند؛ زیرا ملت ایران تسلیم‌شدنی نیست و تسلیم تعرض هیچ‌کس نخواهد شد.

ایشان خاطر نشان کردند: آمریکایی‌ها و کسانی که با سیاست‌های این منطقه آشنا هستند، می‌دانند که ورود آمریکا به این مسئله صددرصد به ضرر او خواهد بود و ضربه خواهد خورد. ضربه‌ای که صدمه آن به مراتب بیشتر از صدمه‌ای است که ایران خواهد خورد. همچنانکه ورود نظامی آمریکا در این میدان بدون تردید موجب صدمه جبران‌ناپذیر برای آنها خواهد شد.

۱. سوره آل عمران، آیه ۱۳۹

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ضمن توصیه مجدد به ملت ایران برای مدنظر داشتن آیه شریفه «وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» گفتند: زندگی را با قوت ادامه دهید، به خصوص کسانی که امور خدماتی به عهده آنها است و با مردم سرو کار دارند و کسانی که امور تبلیغی و تبیینی را برعهده دارند کارهای خود را با قوت ادامه دهند و به خدای متعال توکل کنند که «وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ»<sup>۱</sup>.

ایشان در پایان این پیام تأکید کردند: خدای متعال ملت ایران و حقیقت و حق را به طور قطع و یقین پیروز خواهد کرد.<sup>۲</sup>

### بیانیه و دیدگاه‌های علمای اهل سنت

در مواجهه با تشدید درگیری ایران و اسرائیل، بسیاری از علمای برجسته اهل سنت در خارج از ایران، موضعی قاطع، در محکومیت حملات اسرائیل و حمایت از جمهوری اسلامی و رهبری آن اتخاذ کرده‌اند. این بیانیه‌ها اغلب شامل فراخوان‌هایی برای وحدت اسلامی و مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی است.

۱. سوره آل عمران، آیه ۱۲۶

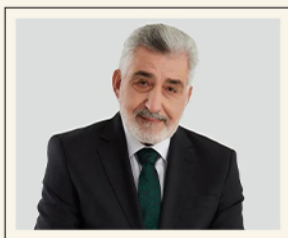
۲. دومین پیام تلویزیونی خطاب به ملت ایران در پی تهاجم رژیم صهیونی، ۱۴۰۴/۳/۲۸

## ▼ محکومیت حملات اسرائیل و حمایت از ایران و رهبری



### ◀ شیخ الازهر (احمد الطیب)

« شیخ الازهر، تداوم تجاوزات رژیم اشغالگر علیه جمهوری اسلامی ایران و همچنین اقدامات تجاوزکارانه و قلدرمآبانه این رژیم غاصب و حامیانش را که به صورت برنامه‌ریزی شده و پیوسته صورت می‌گیرد تا منطقه را به لبه انفجار بکشانند و جنگی فراگیر را شعله‌ور سازند، به شدت محکوم کرد. او تأکید کرد که این جنگ «هیچ برنده‌ای جز تاجران خون و اسلحه ندارد». وی سکوت جامعه جهانی در برابر این ظلم و عدم مقابله با آن را «شرکت در جنایتی» دانست که «جز تهدید امنیت کل جهان نتیجه‌ای به دنبال نخواهد داشت.»<sup>۱</sup>



### ◀ صلاح عبدالحق (رهبر موقت اخوان المسلمین)

◀ صلاح عبدالحق در پیامی خطاب به رهبر معظم انقلاب اسلامی، حمایت کامل خود و جمعیت اخوان المسلمین را از جمهوری اسلامی ایران در مقابله با «تجاوز وحشیانه اسرائیل» اعلام کرد. او تجاوز اسرائیل به ایران را «مرحله جدیدی از تجاوز علیه فلسطین» توصیف کرد و آن را ناشی از انتقام‌گیری رژیم اشغالگر از حمایت جمهوری اسلامی از مقاومت فلسطین و تلاش برای تسلط بر منطقه از طریق تضعیف مراکز قدرت دانست. وی به حمایت گسترده آمریکا و سایر کشورهای غربی از اسرائیل اشاره کرد که «دست کابینه افراطی نتانیاهو را باز گذاشته است تا امنیت از دست‌رفته را، صرف نظر از میزان وحشیگری لازم برای دستیابی به آن، بازگرداند.»<sup>۱</sup>



شیخ احمد بن حمد الخلیلی



سید سلمان حسینی ندوی

### ◀ شیخ احمد بن حمد الخلیلی (مفتی عمان)

◀ «پاسخ قاطع ایران در برابر رژیم صهیونیستی دل‌های ما را خنک کرد» وی افزود:  
«پاسخ ایران امیدها را نسبت به پایان ابدی اشغالگری رژیم صهیونیستی علیه این سرزمین مقدس افزایش داد.»<sup>۱</sup>

### ◀ سید سلمان حسینی ندوی (عالم برجسته اهل سنت هند)

◀ وی اظهار داشت: «هرکس با اسرائیل جنگ کند مسلمان است، هرکس با اسرائیل جنگ کند، او قرآنی است، ربانی است، محمدی است». ندوی ایران را «نماینده اسلام، حقیقت و ایمان» دانست و افزود: «هرکس با اسرائیل جنگ کند او نماینده صحابه کرام و اهل بیت است.»<sup>۲</sup>



#### ◀ محمد تقی عثمانی (مفتی اعظم اهل سنت پاکستان و رئیس دارالعلوم دیوبند)

◀ وی که شخصیتی بسیار مهم و تأثیرگذار در میان اهل تسنن پاکستان و شرق ایران است، پاسخ قاطع و بازدارنده ایران به تجاوزات اخیر رژیم صهیونیستی را تمجید کرد. او این تحولات را نعمتی الهی و فرصتی مغتنم برای تقویت وحدت در جهان اسلام دانست. عثمانی اظهار داشت: «ایران در حال پاسخ‌گویی قدرتمندانه به اسرائیل است و این نخستین بار است که اسرائیل طعم واقعی بمباران را می‌چشد.» وی افزود: «امروز اسرائیل برای اولین بار متوجه شده است که بمباران یعنی چه! اهداف خصمانه این رژیم علیه جهان اسلام برکسی پوشیده نیست.»<sup>۱</sup>





### ◀ شیخ غازی حنینه (رئیس جمعیت علمای مسلمین لبنان)

◀ شیخ غازی حنینه، حملات جنایت‌کارانه اخیر رژیم صهیونیستی را «لکه ننگی بر پیشانی مدعیان دروغین حقوق بشر» دانست. وی با اشاره به شدت جنایات رژیم صهیونیستی و شهادت جمعی از فرماندهان و دانشمندان ایرانی، اظهار داشت: «رژیم اشغال‌گر قدس با نقض مکرر قوانین بین‌المللی، چهره واقعی خود را بار دیگر به جهانیان نشان داد؛ اما این خون‌های پاک، ضامن بیداری ملت‌ها و فروپاشی تدریجی این رژیم خواهد بود.»<sup>۱</sup>



خالد الملا



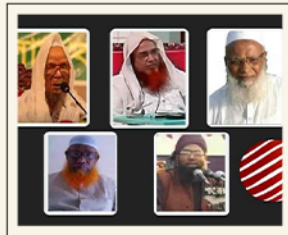
الصمیدعی

### ◀ خالد الملا (مفتی اهل تسنن عراق)

◀ خالد ملا، در پی سخنانی گفت: «حکام عرب و کسانی که هنوز در صف رژیم صهیونیستی هستند، این زن (سحر امامی) مسلمان ایرانی را ببینند و خجالت بکشند.»<sup>۱</sup>

### ◀ الصمیدعی (مفتی اهل سنت عراق)

◀ الصمیدعی از ایران حمایت و تشکر کرد و ایران را «بهترین کشور جهان» خواند و آمریکا را «عامل تروریست جهانی» دانست.<sup>۲</sup>



### ◀ علمای خولنا (بنگلادش)

◀ علمای متحد شهر خولنادر بنگلادش با صدور بیانیه‌ای حملات و تجاوزات اسرائیل با حمایت استکبار جهانی به جمهوری اسلامی ایران و کشتار زنان و کودکان بی‌گناه را محکوم کردند. آنان جنگ جاری میان ایران و رژیم صهیونیستی اسرائیل را «فاجعه‌بارترین حادثه در جهان» دانستند. این بیانیه قوم یهود را «دشمنان واقعی بشریت» خواند که «ظلم، دروغ‌پردازی، توطئه، پیمان‌شکنی، و قتل انسان‌های بی‌گناه را در کارنامه خود دارند.» آن‌ها حمله به ایران را «امید مستضعفان جهان»، و هدف قرار دادن فرماندهان، دانشمندان هسته‌ای و مردم غیور را «شاهدی روشن بر این واقعیت» دانستند و بر این مطلب تأکید کردند که یقیناً این اقدام بزدلانه بدون هماهنگی و چراغ سبز آمریکا صورت نگرفته است.<sup>۱</sup>



### ◀ شیخ الصادق الغریانی (مفتی لیبی)

◀ شیخ صادق الغریانی در اظهاراتی تأکید کرد که «جنگ میان ایران و رژیم صهیونیستی، از نظر شرع، نبرد میان اسلام و کفر است.» وی افزود: «این رژیم با پشتیبانی آشکار کشورهای غربی، هر که را بخواهد به قتل می‌رساند، ترور کرده و عربده‌کشی می‌کند» و «این کشورها در کنار رژیم صهیونیستی به ایران تجاوز کرده و توطئه کرده‌اند، زیرا ایران یک کشور مسلمان است.»<sup>۱</sup>

## حماس (جنبش مقاومت اسلامی فلسطین)

جنبش حماس، ضمن محکوم کردن تهدیدات آمریکایی به ورود نظامی به جنگ ضد ایران، تأکید کرد که این اقدام می‌تواند منطقه را به سمت تنش و بی‌ثباتی بیشتر بکشانند. این جنبش، حمله اسرائیل به ایران را «نقض آشکار قوانین بین المللی و تهدیدی مستقیم برای امنیت و صلح در منطقه و همه جهان» دانست. حماس با تأکید بر حمایت خود از ملت ایران، گفت که آن‌ها از «حق مشروع خود برای دفاع از خود و حاکمیت ملی‌شان حمایت می‌کنند.»

## حمایت قاطع علمای اهل سنت ایران

بیش از صد نفر از علما و خطبای اهل سنت ایران با انتشار بیانیه‌ها و ایراد سخنرانی‌هایی، حمایت قاطع خود را از جمهوری اسلامی ایران در برابر تجاوزات اسرائیل اعلام کرده‌اند. این شخصیت‌های مذهبی از سراسر ایران، شامل مناطق مختلف کشور، به صراحت از حق مشروع ایران برای دفاع از خود پشتیبانی کرده و تجاوزات رژیم اسرائیل به سرزمین‌های اسلامی را به شدت محکوم کرده‌اند.

این حمایت گسترده نشان‌دهنده همسویی و وحدت نظر بخش قابل توجهی از جامعه اهل سنت ایران با مواضع جمهوری اسلامی در قبال تحولات منطقه و اقدامات اسرائیل است. این علما و خطبا، تجاوز رژیم اسرائیل را به مثابه عملی محکوم و غیرقابل قبول دانسته و بر ضرورت دفاع از سرزمین‌های اسلامی تاکید کرده‌اند.

## حملات اولیه اسرائیل و اهداف آن

در ۱۲ ژوئن ۲۰۲۵، رژیم صهیونیستی عملیاتی هوایی با نام «شیر در حال خیزش» را علیه اهداف استراتژیک در ایران آغاز کرد. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، صراحتاً هدف این عملیات را تضعیف، نابودی و رفع تهدید تسلیحاتی شدن برنامه هسته‌ای ایران و عقب راندن تهدید ایران برای بقای اسرائیل اعلام کرد.

اهداف هسته‌ای مورد حمله شامل مجتمع غنی‌سازی نطنز یعنی کارخانه غنی‌سازی سوخت آزمایشی (PFEP) و مرکز فناوری هسته‌ای اصفهان (ENTC) که شامل تأسیسات تولید اورانیوم بود می‌باشد.

یکی از جنبه‌های قابل توجه این حملات، هدف قرار دادن فرماندهان و دانشمندان هسته‌ای ایران بود. پنج دانشمند ارشد هسته‌ای ایران از دانشگاه شهید بهشتی تهران کشته شدند، از جمله فریدون عباسی، رئیس سابق سازمان انرژی اتمی ایران (AEOI) و محمدمهدی تهرانی، سرپرست سابق پروژه آماد (برنامه تسلیحات هسته‌ای ایران پیش از سال ۲۰۰۳).

## پاسخ‌های تلافی جویانه ایران

در پاسخ به حملات اسرائیل، ایران حملات تلافی جویانه موشکی و پهپادی را آغاز کرد. در ۱۳ و ۱۴ ژوئن، ایران شش موج حمله را با استفاده از ۱۰۰ تا ۲۰۰ موشک انجام داد. همزمان، حوثی‌ها حداقل سه حمله پهپادی و موشکی را به اسرائیل انجام دادند.





در ۲۱ ژوئن ۲۰۲۵، آمریکا مستقیماً به اسرائیل، در حملات علیه ایران پیوست. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، اعلام کرد که نیروهای آمریکا سه سایت هسته‌ای ایران (فردو، نطنز و اصفهان) را هدف قرار داده‌اند و مدعی شد که تأسیسات بسیار مستحکم فردو «نابود شده است».

گزارش‌ها حاکی از استفاده از بمب افکن‌های B-۲ و بمب‌های سنگرشکن ۳۰,۰۰۰ پوندی آمریکا بوده است. این بدان معنی است که آمریکا توانایی و تهدیدهای ایران را به اندازه‌ای جدی ارزیابی کرده است که مداخله نظامی مستقیم را، با وجود خطرات عظیم درگیری منطقه‌ای، توجیه می‌کند. این اقدام همچنین نشان‌دهنده یک استراتژی هماهنگ با اسرائیل برای دستیابی به اهدافی مانند نابودی تأسیسات هسته‌ای صلح‌جویانه است که اسرائیل به تنهایی قادر به انجام آن‌ها نیست.



حملات ایران تا بامداد ۲۴ ژوئن و دقایقی پس از اعلام نهایی آتش بس ادامه یافت و چند موج جداگانه از موشک‌ها و پهپادها را علیه اسرائیل شلیک کرد. حملات گسترده جمهوری اسلامی ایران هیمنه پوشالی پدافند اسرائیل را درهم شکست. پدافند گنبد آهنین، فلاخن داود و تاداز جیز انتفاع خارج شد تا جایی که در روزهای پایانی صد درصد موشک‌های ایرانی بدون تقابل پدافند اسرائیلی به اهداف مورد نظر اصابت کرد.

این رویه باعث شد آمریکا و اسرائیل برای برقراری آتش بس سراسیمه عمل کنند و با تشدید حملات و پیوستن آمریکا به این تجاوز، ایران را به برقراری آتش بس متقاعد کنند.

## اعتراف اسرائیل

بنا بر خبرگزاری رسمی فارس و بر اساس منابع باز و اعترافات اسرائیل، اهداف

مورد اصابت قرار گرفته شده اسرائیل به شرح ذیل است:

- ◀ پارک فناوری gavyam وابسته به ارتش اسرائیل؛
- ◀ بئر السبع و دفتر مایکروسافت، پایتخت سایبری ارتش اسرائیل؛
- ◀ پایگاه هوایی معور، محل استقرار سامانه تاد؛
- ◀ ستاد لجستیک اطلاعات نظامی آمان؛
- ◀ پایگاه هوایی نواتیم، محل استقرار جنگنده‌های اف ۳۵؛
- ◀ پالایشگاه حیفا، تأمین کننده سوخت جنگنده‌ها؛
- ◀ موسسه وایزمن، مرکز علمی ارتش اسرائیل؛
- ◀ فرودگاه بن گوریون، محل واردات تجهیزات از کشورهای غربی؛
- ◀ ساختمان وزارت کشور در حیفا؛
- ◀ سایت راداری در جولان؛
- ◀ کارخانه شیمیایی در نقب.

## مواضع بازیگران دولتی کلیدی

مواضع کلیدی بازیگران دولت در قبال تهاجم اسرائیل به ایران به شرح زیر است:

| کشور            | موضع کلی                         | بیانیه/اقدام کلیدی                                                                        |
|-----------------|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| سازمان ملل متحد | خواهان کاهش تنش / حامی تجاوزگران | ابراز نگرانی جدی، تأکید بر راه حل نبودن درگیری نظامی، درخواست دیپلماسی <sup>۱</sup>       |
| آمریکا          | حامی / درگیر در اقدامات نظامی    | حمله مستقیم به سایت‌های هسته‌ای ایران، با توجیه «تهدید قریب الوقوع» هسته‌ای ایران.        |
| رژیم صهیونیستی  | طرف درگیر در اقدامات نظامی       | آغاز عملیات «شیر در حال خیزش»، هدف قرار دادن هسته‌ای و نظامی، تمجید از دخالت آمریکا.      |
| عراق            | خواهان کاهش تنش                  | محکومیت حملات آمریکا، درخواست بستن جریم هوایی بر اسرائیل، درخواست دیپلماسی <sup>۲</sup> . |
| ایران           | مخالف / خواهان کاهش تنش          | محکومیت شدید حملات، تأکید بر حق دفاع از خود، اتهام «منفجر کردن دیپلماسی» به آمریکا.       |

۱. asriran.com/004Ub2

۲. www.asriran.com/fa/news/1068748

| کشور          | موضوع کلی                               | بیانیه/اقدام کلیدی                                                                            |
|---------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| عربستان سعودی | خواهان کاهش تنش                         | ایراز نگرانی شدید، درخواست خویشتن داری، عدم محکومیت صریح حملات آمریکا. <sup>۱</sup>           |
| قطر           | خواهان کاهش تنش                         | ایراز تأسف، هشدار «پیامدهای فاجعه بار»، درخواست خویشتن داری. <sup>۲</sup>                     |
| عمان          | خواهان کاهش تنش / مخالف تجاوزات اسرائیل | محکومیت حملات آمریکا، توصیف آن به عنوان «نقض جدی حقوق بین الملل». <sup>۳</sup>                |
| چین           | خواهان کاهش تنش                         | هشدار در مورد «اشتباه عراق»، حمایت از رویکرد دیپلماتیک. <sup>۴</sup>                          |
| انگلیس        | خواهان کاهش تنش / حامی سیاسی            | درخواست دیپلماسی، اذعان به تهدید بودن هسته ای ایران، عدم دخالت در حملات اسرائیل. <sup>۵</sup> |
| اتحادیه اروپا | خواهان کاهش تنش / حامی سیاسی            | درخواست خویشتن داری و مذاکره، تأکید بر عدم توسعه سلاح هسته ای توسط ایران. <sup>۶</sup>        |

۱. [www.tabnak.ir/fa/news/1312853](http://www.tabnak.ir/fa/news/1312853)

۲. <https://donya-e-eqtesad.com>

۳. [www.tasnimnews.com](http://www.tasnimnews.com)

۴. <https://donya-e-eqtesad.com>

۵. [www.isna.ir/news/1404032315382](http://www.isna.ir/news/1404032315382)

۶. <https://fararu.com/fa/news/876112>

## مواضع بازیگران غیردولتی کلیدی

در این بخش، مواضع و اقدامات بازیگران غیردولتی مهم تشریح می‌شود.

| کشور                                                                  | موضع کلی                        | بیانیه/اقدام کلیدی                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| حزب الله                                                              | خواهان کاهش تنش                 | اعلام عدم بی‌طرفی، قول حمایت از ایران، تهدید علیه تجاوز اسرائیلی-آمریکایی                                                          |
| انصارالله                                                             | خواهان کاهش تنش                 | محکومیت حملات آمریکا، قول حمایت از ایران، تهدید به حمله به کشتی‌های آمریکایی در دریای سرخ، ادامه حملات به اسرائیل، بستن باب‌المنذب |
| حماس                                                                  | هم‌پیمان با جمهوری اسلامی ایران | محکومیت تجاوز آشکار آمریکا علیه ایران، توصیف حملات به عنوان نقض حقوق بین‌الملل                                                     |
| اخوان المسلمین                                                        | جنبش اسلام‌گرای سنی             | ایزاز همبستگی کامل با ایران، توصیف حملات به عنوان حمله به محور مقاومت، درخواست وحدت اسلامی                                         |
| گروه‌های مقاومت عراق (کتاب حزب الله، عصائب اهل الحق، کتاب سید الشهدا) | هم‌پیمان با جمهوری اسلامی ایران | تهدید به حمله مستقیم به نیروها و منافع آمریکا در صورت دخالت واشنگتن، تجدید وفاداری به مقاومت                                       |
| طالبان (افغانستان)                                                    | جنبش اسلام‌گرا                  | محکومیت حملات اسرائیل به ایران، همبستگی با فلسطین                                                                                  |
| داعش و القاعده                                                        | گروه‌های تروریستی               | داعش بیانیه‌ای داده است و در آن جنگ فعلی را فرصتی برای اهل حق (داعش) توصیف کرده است.                                               |

## حزب الله

نعیم قاسم، رهبر حزب الله، به صراحت اعلام کرد که این گروه در درگیری «بی طرف نیست» و «هر طور که صلاح بداند در برابر این تجاوز وحشیانه اسرائیلی-آمریکایی عمل خواهد کرد». وی قول داد «کنار ایران بایستد و هر نوع حمایتی را که به پایان دادن به این ستم و ظلم کمک کند، ارائه دهد.»<sup>۱</sup>

## انصارالله

حوثی‌ها حملات آمریکا به ایران را محکوم کردند و قول حمایت از ایران را در مبارزه با تجاوز صهیونیستی و آمریکایی دادند. انصارالله یمن از قول شاخه مسلح خود برای حمله به کشتی‌ها و ناوهای جنگی آمریکا در دریای سرخ در صورت حمله واشنگتن به ایران آمادگی خود را اعلام کرد و دشمنان را به بستن باب المندب تهدید کرده است. آن‌ها با وجود آتش بس میانجی‌گری شده بین آمریکا و حوثی‌ها، به صراحت اعلام کردند که عملیات علیه اهداف اسرائیلی را تا توقف عملیات نظامی اسرائیل در غزه ادامه خواهند داد که از جمله حملات موشکی بالستیک و پهپادی به اسرائیل است. آن‌ها به طور خاص فرودگاه بن گوریون را برای آسیب رساندن به اقتصاد اسرائیل هدف قرار دادند. حوثی‌ها به عنوان یک جزء کلیدی از «محور مقاومت ایران» شناسایی شده‌اند. اقدامات آن‌ها نشان می‌دهد که به اعمال فشار بر منافع اسرائیل و آمریکا ادامه خواهند داد و دریای سرخ را به یک نقطه درگیری مداوم تبدیل می‌کنند.<sup>۱</sup>



## حماس

جنبش حماس، حملات آمریکا علیه ایران را با عنوان «تجاوز آشکار آمریکا» محکوم کرد و آن را تجاوز وحشیانه، تشدید خطرناک و نقض آشکار حقوق بین الملل توصیف کرد. حماس به عنوان نوک پیکان محور مقاومت شناخته شده است. با این حال، این گروه به دلیل جنگ جاری در غزه «تضعیف شده» است و تقریباً تمام رهبران ارشد آن کشته شده‌اند؛ اگرچه حماس ثابت کرده است در موقعیت‌های سخت نیز توانایی بازپایی خود را دارد.<sup>۱</sup>

## اخوان المسلمین

دکتر صلاح عبدالحق، سرپرست اخوان المسلمین، همبستگی کامل خود را با تهران ابراز کرد و به دلیل شهدا، به ایران تسلیت گفت. وی حملات اسرائیل را «حمله‌ای گسترده‌تر به محور مقاومت» و «مرحله جدیدی از تجاوز علیه فلسطین» توصیف کرد که ناشی از هدف تل‌آویو برای تضعیف قدرت‌های منطقه‌ای با حمایت غرب است. او خواستار وحدت در میان جنبش‌های اسلامی شد و بر «وحدت امت اسلامی» به عنوان سلاح اصلی علیه رژیم صهیونیستی تأکید کرد و خواستار غلبه بر اختلافات فرقه‌ای شد.<sup>۱</sup>

**گروه‌های مقاومتی عراقی (مانند کتائب حزب الله، عصائب اهل الحق، کتائب سیدالشهدا)**

گروه‌های مقاومتی عراقی به صراحت تهدید کردند که در صورت پیوستن واشنگتن به کارزار نظامی اسرائیل علیه ایران، به نیروها و منافع آمریکا در منطقه حمله مستقیم خواهند کرد. آن‌ها «وفاداری به مقاومت» خود را تجدید کردند و خواستار آمادگی برای ایستادن کنار ایران شدند و تأکید کردند که جنایات و نقض‌های اسرائیل بدون مجازات شدید نخواهد ماند.<sup>۱</sup>

## طالبان

طالبان حملات اسرائیل به ایران را به عنوان «اقداماتی که آشکارا اصول اساسی حقوق بین‌الملل را نقض می‌کنند» محکوم کرد و این درگیری را به جنگ جاری اسرائیل علیه حماس در غزه مرتبط دانست و حمایت خود را از حماس ابراز داشت.<sup>۱</sup>

## داعش والقاعده

طیفی از القاعده در پیام‌رسان‌ها به حمایت از ایران پرداخته‌اند. آنها معتقدند جمهوری اسلامی ایران باید با حمله مستمر به اسرائیل آن را از بین ببرد؛ اما داعشی‌ها، گرچه این جنگ را فرصتی برای خود دانسته و آن را کمک الهی می‌دانند، اما در شماره ۵۰۰ مجله النبأ بیش از آنکه از جنگ بین ایران و اسرائیل شادمان باشند، به نقد ایران پرداخته و از این تهاجم تلویحاً اعلام رضایت کرده است. داعش در این شماره از مجله خود تلاش دارد با پرداختن به اخبار کذب، بین اهل سنت و مقاومت اسلامی فاصله بیندازد، تلاشی که تا به امروز ناکام بوده است. به همین دلیل، هر روز شاهد موجی از خوشحالی‌های کشورهای سنی و مردم آنها در پی حملات ایران به اسرائیل هستیم.

همگرایی «محور مقاومت» فراتر از مرزهای فرقه‌ای و مذهبی و محدودیت‌های عملیاتی آن، یک پدیده قابل توجه است. گروه‌هایی مانند حزب‌الله، حوثی‌ها و حماس، که به عنوان نیروهای نیابتی ایران شناخته می‌شوند، به صراحت از ایران و اقدامات آن حمایت کرده و اقدامات آمریکا و اسرائیل را محکوم کرده‌اند. علاوه بر این، اخوان المسلمین (یک جنبش سنی‌محور) و علمای سنی از کشورهای مختلف نیز همبستگی کامل خود را با ایران ابراز کرده و خواستار وحدت اسلامی شده‌اند. شدت درگیری ایران و اسرائیل و جنگ جاری غزه به اندازه‌ای قدرتمند است که می‌تواند بر اختلافات فرقه‌ای سنتی غلبه کند و یک «وحدت اسلامی» گسترده‌تر را علیه اسرائیل و حامیانش ترویج دهد.

## سؤال ما و جواب قرآن کریم

در مواجهه با بحران و درگیری، پرسش‌ها و تردیدهایی در میان افکار عمومی مطرح می‌شود که می‌تواند روحیه ملی را تحت تأثیر قرار دهد. درگفتمان رسمی جمهوری اسلامی ایران، پاسخ به این پرسش‌ها اغلب ازطریق آموزه‌های قرآن کریم ارائه می‌شود تا چارچوب فکری لازم برای فهم و مقابله با بحران فراهم آید. این رویکرد نشان‌دهنده عمق باورهای مذهبی در پشت مواضع ایران و تلاش برای ارائه یک چارچوب فکری برای فهم و مقابله با بحران است.

## ماهیت واقعی جنگ: بهانه هسته‌ای یا اصل موجودیت اسلامی؟

پرسش اول:

آیا اگر اینقدر بر سر مسئله هسته‌ای پافشاری نمی‌کردیم جنگی درمی‌گرفت؟

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَبِيعَ مِلَّتَهُمْ

سوره بقره، آیه ۱۲۰

◀ این آیه نشان می‌دهد که درگیری نه صرفاً بر سر مسئله هسته‌ای، بلکه یک کشمکش عمیق‌تر و ایدئولوژیک است. صهیونیست‌ها تا زمانی که مسلمانان را ذلیل خود نکنند و آن‌ها را وادار به پیروی از آیین و راه خود نکنند، دست از سر آن‌ها برنمی‌دارند. بنابراین، مسئله هسته‌ای تنها بهانه‌ای است و جنگ بر سر اصل موجودیت اسلامی و مستقل ایران است که دیر یا زود تحمیل می‌شود. این پاسخ، تلاش می‌کند تاریخچه‌های عمیق‌تر و غیرقابل سازش این تقابل را تبیین کند و این تصور را که با عقب‌نشینی در یک مسئله خاص می‌توان از جنگ جلوگیری کرد، رد می‌کند.



## امیددرباربرتری نظامی و تسلیحاتی دشمن

پرسش دوم:

اسرائیل تعداد زیادی اف-۳۵ و بی-۵۲ و سامانه‌های پدافند هوایی چندلایه دارد. امید ما باید به چه چیزی باشد؟

لَا تَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ. لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قَرْيٍ مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

سوره حشر، آیه ۱۳ و ۱۴

◀ این آیات به ترس درونی دشمن از مسلمانان اشاره دارد که از ترس آن‌ها از خدا بیشتر است. قدرت نظامی دشمن، با وجود تجهیزات پیشرفته، با ضعف روحی و تفرقه درونی همراه است. آن‌ها تنها از پشت دیوارهای مستحکم می‌جنگند و از رویارویی مستقیم می‌هراسند. این ضعف درونی دشمن، منبع امید برای مسلمانان است و نشان می‌دهد که برتری تسلیحاتی به تنهایی ضامن پیروزی نیست. این پاسخ روحیه مقاومت را تقویت می‌کند و بر اهمیت ابعاد روانی و ایمانی در جنگ تأکید دارد.

## ضرورت جهاد و عدم اکتفا به عبادت در برابر ظلم

پرسش سوم:

جنگیدن بسیار پرهزینه است؛ آیا نمی‌توانیم مشغول نماز و عبادت‌مان باشیم و از خدا بخواهیم خودش کار دشمن را بسازد؟

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بَأْنَهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ  
لَقَدِيرٌ. الَّذِينَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَغْيٌ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا  
رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْ لَا دَفَعَ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ ....

سوره حج، آیات ۳۹ تا ۴۱

◀ قرآن به کسانی که مورد ظلم قرار گرفته‌اند اجازه جهاد می‌دهد و تأکید می‌کند که خداوند بر یاری آن‌ها توانا است. این آیات بیان می‌کند که اگر دفاع و مقابله نباشد، مراکز عبادی تخریب می‌شوند و فساد در زمین گسترش می‌یابد. پیروزی خدا برای کسانی است که او را یاری کنند، نه کسانی که منفعل باشند. این پاسخ نشان می‌دهد که عبادت و توکل باید با عمل همراه باشد و جهاد یک وظیفه شرعی برای حفظ دین، و دفع ظلم است.

### عدم عقب نشینی در برابر تهدیدات و عواقب آن

پرسش چهارم:

اگر مسئولان عقلانیت به خرج دهند و اینقدر بر سر مسئله هسته‌ای پافشاری نکنند آیا آتش بس می‌شود؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ  
الْأَدْبَارَ. وَمَنْ يُولُوهُمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرُهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ  
مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَ  
بِئْسَ الْمَصِيرُ

سوره انفال، آیات ۱۵ و ۱۶

◀ این آیات به صراحت از پشت کردن به دشمن در میدان نبرد نهی می‌کند و آن را موجب خشم الهی می‌داند. عقب نشینی در برابر تهدیدات، حتی برای دستیابی به آتش بس، به معنای تسلیم به ظلم و نقض دستور الهی است که عواقب وخیمی در پی خواهد داشت. این پاسخ، بر لزوم پایداری و عدم تسلیم در برابر فشار دشمن تأکید می‌کند و هرگونه عقب نشینی را از نظر شرعی مردود می‌شمارد.

## مقابله با ترس و اتکا به نصرت الهی در نبرد نابرابر

پرسش پنجم:

باتوجه به اینکه سران رژیم صهیونیستی ما را تهدید به ترور و کشتار سنگین ترمی کنند، آیا ادامه دادن جنگ کار درستی است؟

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ  
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. قُلْ هَلْ تَرَبُّصُونَ بِنَا إِلَّا أَحَدٌ  
الْحُسَيْنِيُّ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ  
مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بَأْيِدِنَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

سوره توبه، آیات ۵۱ و ۵۲

◀ این آیات به مؤمنان اطمینان می‌دهد که هیچ چیز جز آنچه خدا مقدر کرده به آن‌ها نمی‌رسد. برای مؤمنان، نتیجه نبرد یکی از دو خیر (شهادت یا پیروزی) است، درحالی‌که برای دشمن، نتیجه جنگ، عذاب الهی یا شکست به دست مؤمنان است. این دیدگاه، ترس از تهدیدات دشمن را از بین می‌برد و روحیه پایداری را تقویت می‌کند؛ زیرا مؤمنان برای هر دو نتیجه آماده‌اند و به نصرت الهی توکل دارند.

## امدادهای غیبی، مایه امیدواری

پرسش ششم:

آمریکا و ناتو پشت اسرائیل هستند و ماتنها هستیم؛ در این جنگ نابرابر، باید به چه چیزی دلخوش باشیم؟

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا  
سَأَلْنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرِبُوا فَوْقَ  
الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

سوره انفال، آیه ۱۲

◀ خداوند به مؤمنان وعده می‌دهد که با آن‌هاست و ترس را در دل کافران خواهد افکند. این آیه روحیه مؤمنان را تقویت می‌کند و نشان می‌دهد که برتری عددی و تسلیحاتی دشمن، با ترس درونی آن‌ها و حمایت الهی از مؤمنین جبران می‌شود. این پاسخ، تمرکز را از قدرت مادی دشمن به قدرت معنوی و حمایت غیبی الهی تغییر می‌دهد و منبعی از اعتماد به نفس برای مؤمنان است.

## بیان جنگ، یابداری در مسیر حق و حکمت آزمایش الهی

یرسش هفتم:

آمریکا و اسرائیل هر کاری که دلشان می‌خواهد می‌کنند؛ وضعیت غزه و لبنان گواهی بر این مطلب است. حال آیا کار درستی است که ایران نیز خود را وارد این جنگ‌کند؟

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ  
النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ

سورہ نور، آیہ ۵۷

این آیه به مؤمنان اطمینان می‌دهد که کافران نمی‌توانند از مجازات الهی فرار کنند و سرانجام آن‌ها جهنم است. این دیدگاه، حسن‌نامیدی از قدرت ظاهری دشمن را از بین می‌برد و بر عدالت نهایی الهی تأکید می‌کند، که نشان می‌دهد قدرت ظالم موقت و سرنوشت آن‌ها تباهی است.

## راه تحقق مجازات الهی، عمل مؤمنان

پرسش هشتم:

جنگیدن با اسرائیل تادندان مسلح، واقعاً ترسناک است؛ مگر خدا وعده نداده است که ظالم‌ها را عذاب می‌کند؛ پس چه زمانی می‌خواهد به این وعده‌اش عمل کند؟!

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَ...

سوره توبه، آیات ۱۳ تا ۱۵

◀ این آیات، مؤمنان را به مبارزه با پیمان شکنان و ظالمان فرامی‌خواند و وعده می‌دهد که خداوند آن‌ها را به دست شما عذاب خواهد کرد، خوارشان خواهد ساخت و شما را بر آن‌ها پیروز خواهد کرد. این نشان می‌دهد که مجازات الهی اغلب از طریق عمل مؤمنان محقق می‌شود و صرفاً یک عمل معجزه‌آسا نیست. این پاسخ، ترس را به یک فراخوان برای عمل تبدیل می‌کند و وعده می‌دهد که مشارکت در جهاد، منجر به پیروزی و آرامش قلبی مؤمنان خواهد شد.

## سنت جایگزینی قومی دیگر

پرسش نهم:

ما تاکنون چند بار اسرائیل را موشک باران کرده ایم؛ آیا سزاوار نیست که دیگر نظام کوتاه بیاید و به زندگی روزمره خود برگردیم و جنگ تمام شود؟

إِلَّا تَنْفَرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

سوره توبه، آیه ۳۹

◀ این آیه هشدار می دهد که اگر مؤمنان برای جهاد بسیج نشوند و از آن رویگردان شوند، خداوند آن ها را با عذابی دردناک مجازات کرده و قوم دیگری را جایگزین خواهد کرد. این نشان می دهد که مبارزه یک وظیفه مستمر است و عقب نشینی به معنای ترک وظیفه و عواقب الهی است. این پاسخ تأکید می کند که خداوند به جهاد مؤمنان نیازی ندارد، بلکه این وظیفه به نفع خود آن ها است.



## مرگ اجتناب ناپذیر است

پرسش دهم:

درست است که قبلاً فریاد می‌زدیم هیچ راهی جز نبرد نظامی با اسرائیل نیست، اما نمی‌دانستیم نوبت هزینه دادن و احتمال کشته شدن خودمان هم می‌رسد؛ چه بسا تمام این‌ها به دلیل سیاست‌های هسته‌ای نظام است!

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَ...

سوره نساء، آیات ۷۶ تا ۷۸

◀ این آیات به کسانی اشاره می‌کند که در زمان صلح، خواهان جنگ بودند؛ اما وقتی جنگ واجب شد، ترسیدند و آرزو کردند که ای کاش جنگ به تأخیر می‌افتاد. قرآن یادآوری می‌کند که لذت دنیا اندک است و آخرت برای پرهیزکاران بهتر است. همچنین تأکید می‌کند که مرگ در هر کجا که باشند، حتی در برج‌های محکم، به سراغ آن‌ها خواهد آمد. این پاسخ، مسئولیت‌پذیری در قبال تصمیمات و پذیرش هزینه‌های جهاد را تبیین می‌کند و تأکید می‌کند که مرگ اجتناب ناپذیر است و نباید مانع انجام وظیفه شود. همچنین، این آیات به کسانی که نیکی‌ها را از خدا و بدی‌ها را از دیگران می‌دانند، پاسخ می‌دهد که «همه چیز از جانب خداست»، که به معنای پذیرش حکمت الهی در تمام رویدادهاست.

## نبرد تا مغلوب شدن دشمن

پرسش یازدهم:

این جنگ و خشونت تا کجا باید ادامه یابد؟ آیا خدا قرار نیست انتقام ما را بگیرد؟  
جنگ ما را از وجود عزیزانمان محروم می‌کند!

فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّى إِذَا  
أَخَذْتُمُوهُمْ فَاشْدُّوا الْوُثَاقَ فَأَمَّا مَنْ بَعْدَ وَإِنَّمَا فِدَاءٌ حَتَّى  
تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَ  
لَكِنْ لِيَبْلُوَا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ  
فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

سوره محمد، آیه ۴

◀ این آیه دستور به قاطعیت در نبرد می‌دهد تا دشمن مغلوب شود. توضیح می‌دهد که خداوند می‌توانست خود انتقام بگیرد، اما این مبارزه را برای آزمایش مؤمنان قرار داده است. همچنین وعده می‌دهد که اعمال کسانی که

◀ در راه خدا کشته می‌شوند، ضایع نخواهد شد. این پاسخ، جنگ را به عنوان یک آزمایش الهی و فرصتی برای پاداش اخروی معرفی می‌کند و تسلی بخش مصیبت از دست دادن عزیزان است، زیرا شهدا در راه خدا پاداشی عظیم دارند.

این نحوه استفاده از قرآن برای پاسخ به چالش‌های معاصر، نشان‌دهنده عمق نفوذ ایدئولوژی اسلامی در ساختار حکومتی ایران است. با ارائه پاسخ‌های قرآنی به پرسش‌های رایج، نظام تلاش می‌کند تا جنگ را در یک چارچوب الهیاتی قرار دهد و آن را به عنوان یک وظیفه شرعی و آزمایش الهی معرفی کند. این رویکرد، به مشروعیت بخشی سیاست‌های نظام و ایجاد انسجام درونی در برابر فشارهای خارجی کمک می‌کند. این امر همچنین به مردم این امکان را می‌دهد که سختی‌ها و تلفات جنگ را نه به عنوان شکست، بلکه به عنوان بخشی از یک مسیر الهی برای رسیدن به پیروزی نهایی ببینند. این می‌تواند به تقویت پایداری داخلی در برابر فشارهای خارجی منجر شود. اما در عین حال، چالش‌های دیپلماتیک را نیز پیچیده تر می‌کند؛ چراکه مواضع، بر پایه اصول غیر قابل مذاکره مذهبی قرار می‌گیرند.



مجلس شورای اسلامی  
جمهوری اسلامی ایران

راه های ارتباطی:

 [info@RBO.ir](mailto:info@RBO.ir)

 [@qom6668](https://t.me/qom6668)

 [@almolkolellah](https://www.instagram.com/almolkolellah)